

TITULACIÓ: LLICENCIATURA EN DRET

PLA D'ESTUDIS: 1992

ASSIGNATURA: INTRODUCCIÓ AL DRET PROCESSAL (Codi 3078)

PROFESSOR/A: PEDRO MORENO MEYERHOFF/ JOAQUIM CARBONELL TABENI

CURS: 2n
QUADRIMESTRE: 2n

CRÈDITS: 4,5

TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

Conèixer els conceptes i les institucions bàsiques del dret processal. Identificar i valorar els principis que informen les normes orgàniques i processals. Estudiar l'organització jurisdiccional. Adquirir la terminologia específica de l'assignatura. Aplicar les tècniques i els mètodes de treball propis del dret processal. Aprofundir en la interpretació i l'argumentació jurídica i en la seva exposició oral i escrita. Incidir en la consulta de les bases de dades jurídiques i les pàgines web més completes en informació relativa a l'organització jurisdiccional i la jurisprudència.

2. CONTINGUTS

La funció jurisdiccional. El procés com a instrument de l'activitat jurisdiccional. Els drets dels justiciables davant l'administració de justícia. Les fonts del Dret Processal. El règim jurídic de la jurisdicció espanyola. Els actes processals

3. PROGRAMA

CAPÍTOL PRIMER: LA FUNCIO JURISDICCIONAL

Lliçó 1. La funció jurisdiccional de l'Estat.

- La justícia privada i la seva abolició.
- La jurisdicció en l'estat contemporani.
- Jurisdicció, legislació i administració.

Lliçó 2. Els òrgans jurisdiccionals.

- Els òrgans jurisdiccionals; concepte i naturalesa.
- Classes d'òrgans: òrgans unipersonals i òrgans col·legiats; jutges professionals i jutges temporals; jutges juristes i jutges llecs; tribunals mixtos: jurats i jurats escabins.

Lliçó 3. El procés com a instrument de l'activitat jurisdiccional.

- El procés; la seva naturalesa jurídica.
- El procés com a sèrie o successió d'actes.
- Procés i judici.
- Procés i procediment.
- Procés de declaració, procés d'execució i les mesures cautelars.

Lliçó 4. Principis del procés.

- Principis jurídics naturals del procés: principi d'audiència i principi d'igualtat.
- Principis jurídics tècnics: principi dispositiu i principi d'oficialitat; principi d'aportació de part i principi d'investigació d'ofici.

Lliçó 5. Formes del procés.

- Forma inquisitiva i forma contradictòria.
- El principi dispositiu i la forma contradictòria.
- El sistema acusatori penal espanyol.
- Forma escrita: ordre d'actes, preclusió i eventualitat.
- Forma oral: concentració i immediatesa
- Publicitat i secret.
- Impuls processal.

Lliçó 6. Drets dels justiciables.

- Introducció.
- Drets dels justiciables: el dret d'accés als tribunals; el dret al procés; l'acció civil.
- L'acció penal.

Lliçó 7. Drets i llibertats fonamentals en l'ordre jurisdiccional.

- Els drets fonamentals de l'art. 24 de la Constitució.
- El recurs d'empara constitucional contra violacions de drets i llibertats comeses pels jutges i tribunals.
- El dret a ser indemnitzat per l'Estat a causa dels danys produïts per error judicial o a conseqüència del funcionament anormal de l'Administració de Justícia.
- Despeses i costos processals.
- El dret a la assistència jurídica gratuïta.

CAPÍTOL SEGON: EL DRET PROCESSAL I LES SEVES FONTS

Lliçó 8. El dret processal com a ordenament de l'activitat jurisdiccional.

- Dret processal i dret material o dret substantiu.
- Caràcter de les normes processals: de dret dispositiu i de dret imperatiu.

Lliçó 9. Les fonts del dret processal.

- Generalitats.
- El dret processal i el costum.
- Els principis generals del dret.
- La jurisprudència.
- La llei processal i la seva aplicació en el temps i en l'espai.

Lliçó 10. La legislació espanyola relativa a la jurisdicció i al procés.

- La Constitució.
- Els tractats internacionals.
- Els estatuts de les Comunitats Autònomes.
- La Llei Orgànica del Poder Judicial.
- La Llei Orgànica del Tribunal Constitucional.
- La Llei de Demarcació i Planta Judicial.
- La Llei d'Enjudiciament Civil; antecedents i estructura; caràcter supletori; disposicions més importants que la complementen.
- La Llei d'Enjudiciament Criminal; antecedents i estructura; disposicions més importants que la complementen.- La Llei reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa.
- La Llei de Procediment Laboral.
- Els reglaments de la Unió Europea.

CAPÍTOL TERCER: EL RÈGIM JURÍDIC DE LA JURISDICCIO ESPANYOLA

Lliçó 11. L'organització jurisdiccional espanyola.

- Principi d'unitat jurisdiccional.
- Jurisdicció ordinària i jurisdiccions especials.
- Especialitats o branques de la jurisdicció ordinària.
- Òrgans jurisdiccional civils.
- Òrgans jurisdiccional penals.

- Òrgans jurisdiccionals administratius.
- Òrgans jurisdiccionals laborals.
- Tribunals especials dins la jurisdicció ordinària.
- La especialització dels jutjats i dels òrgans jurisdiccionals.
- Les sales i les seccions dels tribunals col·legiats.

Lliçó 12. Altres tribunals referits en la Llei Orgànica del Poder Judicial.

- Els tribunals militars.
- El Tribunal Constitucional.
- El Tribunal de Comptes.
- Tribunals establerts en tractats internacionals: el Tribunal Europeu de Dret Humans; el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.
- El Tribunal Penal Internacional.
- Tribunals consuetudinaris i tradicionals.

Lliçó 13. Conflictes de jurisdicció i competència.

- Introducció.
- Conflictes de jurisdicció.
- Conflictes de competència.
- Qüestions de competència.

Lliçó 14. Personal jutjador dels òrgans judicials.

- El personal jutjador de carrera; la carrera judicial i la provisió de destinacions.
- L'Escola Judicial.
- Els jutges temporals.
- La independència judicial; inamovibilitat; incompatibilitats i prohibicions; immunitat; règim d'associació professional; independència econòmica.
- La responsabilitat de jutges i magistrats: penal, civil i disciplinària.

Lliçó 15. Personal no jutjador al servei de l'Administració de Justícia.

- L'oficina judicial.
- Els secretaris judicials.
- Funcionaris del cossos de Gestió Processal i Administrativa, de Tramitació Processal i Administrativa i d'Auxili Processal.
- Metges forenses i la resta de personal al servei de l'Administració de Justícia.
- La policia judicial.
- El Centre d'Estudis Jurídics de l'Administració de Justícia.

Lliçó 16. Constitució i funcionament dels òrgans jurisdiccionals.

- L'audiència pública.
- La formació de les sales i els magistrats suplents.
- El magistrat ponent.
- Les substitucions.
- Les mesures de reforç en la titularitat dels òrgans judicials.
- La substanciació, vista i decisió dels assumptes.
- L'abstenció i recusació.

Lliçó 17. Òrgans i professionals col·laboradors amb la Administració de Justícia.

- El Ministeri Fiscal.
- Els advocats i procuradors.
- La representació i defensa de l'Estat i la resta d'ens públics.
- Les sancions que es poden imposar als que intervenen en els plets.

Lliçó 18. El Poder Judicial. La seva integració per jutges i tribunals.

- Els òrgans de govern del Poder Judicial.
- El Consell General del Poder Judicial: composició, funcions i òrgans.
- El govern intern dels tribunals i jutjats; les sales de govern; els presidents dels tribunals i audiències; els presidents de sala i el jutges; els jutges degans i les juntes de jutges; la inspecció dels jutjats i tribunals; les secretaries de govern.

CAPÍTOL QUART: ELS ACTES PROCESSALS

Lliçó 19. Els actes del procés (I).

- Fets i actes processals; concepte i classes.
- Requisits dels actes: de lloc, de temps i de forma.
- El règim d'ineficàcia dels actes i la seva esmena.
- La reconstrucció de les actuacions.
- La bona fe en les actuacions processals.

Lliçó 20. Els actes del procés (II). Resolucions judicials i recursos.

- Les resolucions judicials: classes, forma i contingut.
- Invariabilitat de les resolucions. Aclariment i correcció.
- Esmena i complement de les sentències i interlocutòries defectuoses o incompletes.
- Recursos contra les resolucions; concepte i classes.

Lliçó 21. Els actes del procés (III). Els actes del secretari judicial i del personal al servei de la Administració de Justícia.

- Les funcions del secretari judicial: la fe pública judicial i la documentació; les diligències d'impuls del procés i els decrets; la dació de compte, la conservació i la custòdia de les actuacions.
- Els actes de comunicació judicial.
- El auxili judicial.
- La cooperació judicial internacional.

Lliçó 22. El procés en les diverses branques de la jurisdicció ordinària.

- Estructura del procés civil, del procés penal, del procés contenciós administratiu i del procés laboral.
- Referència als diferents procediments en l'ordre civil, penal, contenciós administratiu i laboral.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

Textos legals, resolucions judicials, esquemes i gràfics, monografies, articles publicats en revistes científiques, articles d'opinió publicats en diversos mitjans de comunicació.

Textos legals

- Llei Orgànica del Poder Judicial, de 1 de juliol de 1985.
- Llei Orgànica de Conflictes Jurisdiccionals, de 18 de maig de 1987.
- Llei Orgànica del Tribunal del Jurat, de 22 de maig de 1995.
- Llei Orgànica del Tribunal Constitucional, de 3 d'octubre de 1979.
- Estatut de la Cort Penal Internacional de 17 de juliol de 1998.

(S'informarà a classe de les reformes i dels projectes de reforma de les lleis citades que entraran en vigor i es tramitaran durant el curs 2009-10).

5. BIBLIOGRAFIA

- DE LA OLIVA, Díez-Picazo Giménez, Vegas Torres, Introducción al Derecho Procesal, Madrid.
- MONTERO AROCA, GÓMEZ COLOMER, MONTÓN REDONDO, BARONA VILAR, Derecho Jurisdiccional, I, Parte General, València.
- ORTELLS RAMOS, CÁMARA RUIZ, JUAN SÁNCHEZ, Derecho Procesal. Introducción, València.
- CORTES DOMÍNGUEZ, MORENO CATENA, Introducción al Derecho Procesal, Valencia.
- GIMENO SENDRA, Introducción al Derecho Procesal, Madrid.
- LORCA NAVARRETE, Organización judicial española en el vigésimo aniversario de la Ley Orgánica del Poder Judicial (1985-2005), Publicaciones del Instituto Vasco de Derecho Procesal.
- DAMIÁN MORENO, Introducción a la organización judicial española, Madrid.
- TAPIA FERNÁNDEZ, LÓPEZ SIMÓ, Lecciones de Derecho Procesal I, Universitat de les Illes Balears.
- ASECIO MELLADO, Introducción al Derecho Procesal, Valencia.
- ORMAZÁBAL SÁNCHEZ, Introducción al Derecho Procesal, Barcelona.

6. AVALUACIÓ

Examen final escrit en el qual s'han d'acreditar suficients coneixements teòrics i fonamentar la seva aplicació pràctica. La superació de l'examen és amb qualificació d'aprovat: 5.0-6.9. En la qualificació final es valora la realització de les pràctiques i la seva exposició oral i escrita, l'assistència i la participació a classe, així com la puntuació obtinguda en les proves tipus test. Durant el quadrimestre es poden dur a terme un màxim de dos proves tipus test.